

10, 211

NAUJOSIOS ZELANDIJOS
LIETUVIS

N. Z. L. Barnes Informacinis Biuletėnis Nr. 25.
Leidžia ir redaguoja Krasto Valdyba, 75 Burnley Tce., Mt. Albert.
Auckland, 1957 m. liepos mėn.

MIRŲ LIETUVOS MINISTREIS VASILAGROMS POVILAS ZADEIKIS

Š. m. gegužės mėn. II dieną mirė širdies liga Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras nuo 1935 metų prie J. A. V. Vyriausybės P. Žadeikis. Neseniai atsivento savo 70m. amžiaus sukaktį. Gimė Zemaitijoje Varnių valsčiu.

J. A. V. Valstybės Departamentas pareiškė, kad po mirties p. Žadeikio Vasingtone pačiame reikšmingiausiame Vakarų pasaulio politikos centre Lietuva šiuo tarpu jau nebeturė pilnateisio pasiuntinio. Jo turėtojų titulu niekas negalės pasinaudoti, nes nėra Valstybės, nėra vyriausybės, legiacijos kas skirtų. Ministerio Žadeikio vietoje gali būti paskirtas Charge a' affaires (įgaliotinis).

Kalba yra stipriausias tautinės bendruomenės ryšys.

Lietuvių kalba, lietuviui tautinė garbė.

(Liet. Charta).

PORA ŽODŽIŲ MŪSŲ JAUNIMUI

Kol jaunas, o broli, sek pasėlio grūdą.
Ir dirvos neapleisk. Tada, kai tu jausi,
Kad kuns ima stingti, dvasia jau susnūdus
Velu bus prie darbo. Nei sėsi, nei piausi.

Nežinau, ar visiems mūsų lietuviško jaunimo nariams šie Dr. Vinco Kudirkos žodžiai yra žinomi ir kiek jie reikšmingi jų lietuviškai samonei. Seniesiems jie širdinai rašyti, lyg raudos, iškaltos kietam granitui iš kurio nei lietu žvarbumas, nei vėjai, nei saulės kaitra nepajėgs išdildinti.

Vien sotus, šiltas bei patogus gyvenimas žmogaus nepatenkina. Nenoromis prisinėna mūsų senas posakis, kuri skaitydavome "Aušrelės" lapuose. "Bepigu kiaulei nei burna prausti, nei kojos auti, nei darbas dirbti, nei poteriai kalbėti". Iš gyvulio, o ypač riebios kiaulaitės, daugiau ko ir negalima tikėtis, nebent ausis spengiančio žvegiūno, kai ji alkana ir pamaus patenkinto kriuksejimo, kai soti. O jei dar tiršto dumblo duobe pašoneje, tai mūsų kiaulaitė ir visai laiminga...

Žmogus, būdamas sudėtingas padaras, vien tik materialinėm gerybėm nepasitenkina. Jam reikia ir dvasinio peno. Pati jo prigintis suteikė tą dovaną - dvasinę galią, kuri jį verčia bendrauti su kitais bei savo dvasinius gabumus visokeriopai išreikšti. Tuo labiau jaunas žmogus nori savo išreikšti nes jis auga, bresta pilnas energijos, troškimų idėjų. Dvasiniai turtai liks beverčiai, jei jų nemokėsime ar nenorėsime tinkamai panaudoti. Tam vien norų neužtenka, reikia turėti ir šiokių tokių žinių.

Štai labai nagingas vyras sugalvoja statyti namą. Pastatęs jis galvoja žmonijos technika pastumėjus pirmyn. Bet jei aplink atydziai jis pažvelgtų, pamatytų tūkstančius namų geriau pastatytų, negu jo. Jei jis būtų prieš darbą pradėjęs, apie statybą pagalvojęs, gal būtų geresnį, patogesnį, gražesnį namą pastatęs, mažiau laiko sugaišęs ir dar pinigų sutaupęs. Be tinkamų žinių šiais laikais sunku nustebinti pasaulį. Del to kiekviena gyvenimo sritis, kiekviena mokslo, meno ir t. t. šaka pirmiausiai supažindina su preitimi, istorija, iš kurios besimokantis gauna žinių apie jau pasiektus laimejimus bei padarytas klaidas. Naujos idėjos savaime ateina.

Mūsų jaunimo didelis uždavinys, ne tik pajėgti išsilaikyti viename kultūriniam lygyje su vietiniais, bet, kaip lietuviams, į jų tarpa inesti lietuviškas savybes, kurios, lyg perlai jūros dugne, suspindėtu visom vaivorykštės spalvom. Tai padaryti nėra lengva ypač jaunam. Jaunimas mėgsta vienodumą, sakyčiau, net be glžionavimo. Vaikai mokyklose nenori skirtis iš kitų nei savo apdaru, nei elgėsiu, nei kuo kitu. Tik perėjęs brendimo laikotarpį žmogus darosi savitas, skirtingas, dažniausiai nesąmoningai. Čia ir išryškėja viena iš mūsų jaunimo pareigų, save minioje išryškinti, o tai įmanoma tik ugdant lietuviui, charakteringas būdo savybes, neilę savo kraštui bei jo istorijai. Žygdarbiai šiais laikais labai reti. Bet argi mūsų gyvenimas nesusideda iš mažyčių darbų, darbelių, įvykių, kuriems mes lyg siūlu sujungiamė savyje į venumą-žmogaus gyvenimą. Vieni iš jų didesni, svarbesni, kiti visai mums nuosavi ir brangūs. Štai pora pavyzdėliu.

Vyda į mokyklą nusineša savo mezginį, net ir mokytoja stebi ją kažkaip kitaip marpliojančią siūla tarp virbalų. Paklausta, kodėl nemezga taip, kaip visos kitos, ji šaltai atsako. "Mano bobutė taip mezga, mano mama taip mezga, taip ir aš mėgsiu". Ne vienai jos draugių neatėjo į galvą iš to pasitycioti. Greičiau širdyje pajuto pagarbą, kai kuri net pavyda, kad neturi kuo nors panasiu pasididinti.

Berņiukas į mokyklą nuejo prisisegęs Vytį, nes buvo Vasario 16. Ji apstojo draugai, emė klausinėti. Pamokos metu mokytojas paprašė jį papasakoti apie Lietuvą. Vytautas - jei jis buvo tuo vardu - papasakojo apie Vasario 16. reikšmę, kur Lietuva yra ir t.t. O kai vaikų prašomas, lietuviškai pasakė porą sakinių, tai tapo, lyg čia visiems zinomas "superman", nes kalba dviem kalbom.

Tokių ir panasių įvykių, mažų, bet reikšmingų, rastume kiekvieno jaunuolio lietuvių gyvenimo eigoje.

Nereikia gėdintis savo kilimo, savo kalbos, savo vardo. Viskas ka mes, kaip lietuviai, turime savito, ką vadiname lietuviškumo bruožu, yra gražu ne tik lietuviui, bet kiekvienam žmogui. Pasidaro nebegražu, jei lietuviškuma blogai atstovaujame - nekultūringu būdu perduodame. Du draugai autobuse lietuviškai kalbėdami atkreips kitų keleivių dėmesį, greta sėdinti poną, greičiausiai, pasiteiraus, iš kur jie kilę. Tie patys du draugai sukels pasipiktinimą nemandagiai, garsiai sukaudami, nežiūrint, kokia kalba jie kalbėtu. Maža garbė svetima kalba kalbeti, didi gėda savosios gerai nemokėti.

Manau, musu tarpe nėra daug tokių, kurie lietuviškus vardus pakeičia į angliskus arba juos visiskai iskreipia. Kiek aš žinau, ne vienas zelandietis nenusilaužė liežuvio tardamas lietuvišką vardą ar pavardę. Kai kas net pavardes pakeičia, tarytum, noredamas savo visa praeti išbraukti iš gyvenimo. Iš vietinių pusės, deja, toks asmuo ne daug pagarbos tesusilaukia, į jį žiūrima kaip į patarkuną arba apsimetėlį, kuris sąlygoms pasikeitus, tau ne vieną šunybę gali iskrėsti. Į mūsų čia žmonės nori kultūringumo, dorovingumo, o ne veidmainiavimo.

Baigdama noriu priminti mūsų jaunima Lietuvoje bei Rusijos gilumoje ir kokiose sąlygose jų lietuviškumas vedamas. As esu tikra, kad jų širdyse Lietuvos vardas nesidangsto nei gėda, nei baime, tik pagarpa. To paties mes - senoji karta - tikinės iš savojo jaunimo.

Tegu sprespauda neesancio lietuvisko jaunimo vargai įpareigoja laisveje esancius neužgesinti savo širdyje tėvymės meilės del, anot V. Kudirkos, "trupinio aukso, gardaus valgio šauksto".

V. Butkienė.

BAISIŪJŲ BIRŽELIO DIENŲ MINEJIMAS AUCKLAND'E

Baisiojo birželio dienos dar nesibaigia. Mes jas minime nuo to laiko, kai žiaurusis bolševikų okupantas užpuolęs ramius Lietuvius gyventojus pradėjo visokeriopai kankinti ir zudyti.

Per trumpą laikotarpį sugaudęs desimtis tūkstančių visokio amžiaus, visokių profesijų žmonių buvo žiauriausiu būdu bei nežmoniskom priemonėm istremti į tolimą Sibirą.

Atskirtieji nuo visko, kas primintų žmonišką gyvenimą, buvo paskirti kankinių mirčiai - badui, išvargimui ligi visiško jėgų netekimo, šalčiui, neišivaizduojamam antihigieniškumui, ligoms, kurių niekas negyde kanciose skausme ir nusiminime.

Veliaus tais pat metais sovietinis vežimas padarė logišką bei konsekventišką žingsnį ir toliau dideli skaičių žmonių skerste išskerdė. Praveniškiuose, Rainių mokyklyje, Panevežy, Zarasuose ir už Lietuvos ribų Červenėj ir kitur, kiek dar kalėjimuose išžudė.

Tas buvo, yra ir dabar, toliau tęsiama Lietuvoj, Estijoje, Latvijoje, Vokietijoje ir kituose užgrobtuose kraštuose.

N.Z. Baltų Klūbas Auckland'e suorganizavo ir šiais metais birželio liūdnujų dienų minėjimą. Iš anksto susitaręs su Vengrais, Lenkais ir Ukrainiečiais.

Po Baltų klūbo pirmininko atidaromosios kalbos, giedant estų chorui specialia giesme visi atvedami pagerbė žuvusius.

Pagrindinė kalba pasakė specialiai atvykęs iš Wellington'o naujazelandietis p. K.M.C.L. Baxter N.Z. profesiniu sąjunga generalinis sekretorius tema - "Už demokratiją prieš diktatūrą". Savo ilgoj išsamioj ir gražioj kalboj patiekė daug aktualių minčių ir nušvietė bolševikinę klastą, melą ir žiaurumus užgrobtuose kraštuose.

Po paskaitos choras padainavo dar dvi dainas. Tautiniuose rūbuose apsirengusi D. Pečiulaitytė paskambino pianinu - Beethoveno "Für Elise".

Programą pabaigus, pirmininkaujantis perskaitė prisiustus N.Z. Užsienio Reikalų Ministerio p. MacDonaldo, N.Z. parlamento kanceliarijos V-ko p. Harkerio ir kitų, užuojautos raštus.

Po to kalbėjo Vengrų ir Lenkų atstovai pažymėdami savo krašto kancias. Baigiamąjį žodį tarė p. V. Procūta, prieš tai perskaitydamas paruoštą memorandumą, kuris pasiustas Tautų Sąjungos generotiniaus sekretoriui ir nuorąs N.Z. Užsienio Reikalų Ministeriui, bei laikraščių redakcijoms.

Po minėjimo sugiedoti Baltų Tautų himnai.

Didelė Y.W.C.A. salė buvo pilnutelė žmonių.

Vietos didžiausias laikraštis "The N.Z. Herald" įdejo fotografiją iš minėjimo ir palankiai aprašė minėjimą.

Išsiuntinėjant kvietimus, buvo pridėdamos specialios brožiūros - "literatura, o prie įėjimo buvo didelis skaičius išdalinta brošiūrų "The Crimes of the Stalin era" - ištysa Mikytos Kruščiovo nustalinimo kalba.

IS PARTIZANŲ LAISKU

(Kalniškės mūšis. Lietuva. Persp. iš "Santarvės")

Žaliam gegužy, kai sklaidė obelys žiedus,
Žiaurūs rusai mus apsupo Kalniškės miške.
Į karą stoji partizanai, - laisvės vanagai
Už tėvų žemę ir rytojų, kovos lietuviai.

.....
.....

Aplink gaubė dūmų rūkas, sužeistų skausmai,
Žali žolynai nuo kraujo dažesi rausvai.

.....
.....

O, nuskrisk balandėli į mano namus,
Pranešk tėčiui ir mamytai, kad negrįž sūnus.

.....
.....

Tu lakstule, aplankyk kapą vakarais,
Suck dainelę. liūdna gražia naktį ir rytais
Nėr kam supilt smelio kapo, tvirti tvoreles
Nėr kam kryžių pastatyti, sodint geleles.

.....
.....

Jūs mieli broliai, kovokit, vykit plėšikus -
Kada bus laisva Tėvynė, ir mums lengviau bus.

Ištrauka iš skaityto p. Paukštienės "Laiškas Motinai"
s/m Motinos Dienos minėjimo proga.

LAIŠKAS MOTINAI

Užmerkiu aš akis, kad pamatuočiau Tavo veidą,
Ir virpančia širdim norėčiau glaustis prie Tavo.
Juntu, lyg Tavo rankos mano plaukus švelniai sklaido
Aš pakeliu akis: rytas vaikšto po gatves.

(V. Kazokas)

As žinau miela mano motina, šis laiškas gal Tavo nepasieks ir Tu
mano žodžiu negirdėsi, bet leisk man atverti nors mažą mano sielos kam-
pelį, kur tiek daug neišsakytos meilės ir sielvartos prisirinko. O
tiek daug aš Tau norėčiau pasakyti!

Žinau, Tu tik viena suprasi mane ir be žodžių išskaitysi mano min-
tis.

Pas mus dabar ruduo.. Nepanasus į anuos rudenis namuose. Čia nėra
pageltusio klevo lapo ir pilkų debesėlių su šilko voratinkliais. Negirdėsi
vėjo šniokstimo paskutiniuose rudens lapuose. Ir tamsios žvaigždėtės
naktys neseka namu ramybės ir laimės sapnų. Pilki veidai žvelgia į mus
nepasitikėjimu ir lyg priekaištu: "O ko jus, čia išibrovėt į svetimą
padangę. Jie nesupranta mūsų ir niekad nesupras nes jų širdys šaltos ir
jų pasaulis mazytis ir siauras."

Bet tiek te. Ne apie tai aš Tau, mama, norėjau kalbėti, ne...
Nors ir toli nuo Tavo toli nuo gimtų namų, bet mano širdyje, mama, Tu
gyva kiekviena valanda ir aš jaučiu Tavo mylima ranka, kuri veda tiesiuoju
gyvenimo keliu, kurio Tu meldei Aukščiausiojo savo dukrai.....

.....
Visos dienos pasidare juodos ir sunkios... Mama, kaip labai aš
troškau būti prie Tavo! Koks sunkus pasidare gyvenimo kelias.....

.....
Tavo paveikslas buvo mano dienų šviesa. Prabėgo nuo tada jau
daug dienų!

Mama, nejaugi aš jau niekada nebegirdėsiu Tavo pasakų, nebematysiu
mėlynų lyg lino žiedas Tavo: gerų akių. Nebejausiu Tavo mylimos rankos,
kuri priglausdavo mane pavargusia, prie meile plakancios širdies. Neži-
nosiu gal niekada, kur yra ir Tavo kapas...

Bet Tu esi ir būsi gyva mano pilkų dienų pasauly. Tavo brangų
atminimą, aš nešiosiu savo širdy, o Tavo Motinos vardas žydės visais
pavasario žiedais žemeje.

E. Paukštienė.

REMKIME VASARIO 16 GIMNAZIJA!

Vasario 16 Gimnazija jau šešeris metus auklėja šimtus mūsų jauni-
mo lietuviška krikščioniška dvasia, išleido dešimtis abiturientų, einan-
čius toliau augstuosius mokslus ir papildancius retejancias senosnišias
lietuviškos inteligintijos gretas. Mokytojų pastangos mokslo lygiui kelti
ir išlaikyti duoda gerus rezultatus. S/m kovo 28 baigėsi išleidžiamieji
IX kl. egzaminai. Nors šiais metais pirmą kartą abiturientus egzaminavo
vokiškosios Svetimo M-jos skirtoji komisija tačiau visi penki abiturien-
tai sėkmingai išlaikė egzaminus ir gavo Min-jos patvirtintus brandos
atestatus.

Tokie gražus vaisiai pasiekti lietuvišku solidarumu, nepaprastu
ryžtingumu, patvariu darbu ir ypač gimnazijos remėjų burelių nepailstama
veikla bei aukotojų dėsnumu. Vasario 16 Gimn. Mokytojų Taryba, visiems
gimnazijos remėjams nuo širdžiai dėkoja už nepaprastą triūsą ir aukas
Vas. 16 Gimnazijai išlaikyti ir linki ir toliau nepailsti siame kilniame
darbe.

Mokytojų Taryba prašo aukotojus neatsisakyti selpti gimnazijos
ir toliau ir tikisi, kad jautri lietuviškoji visuomenė nepaliaujamai
rūpinsis Vasario 16 Gimnazijos likimu ir taip pat veiksmingai parems sia

visiems lietuviams bendra - vienintelę laisvajame pasaulyje savąją
augštesniojo mokslo įstaigą.

VASARIO 16 GIMNAZIJA
Mokytojų Taryba.

Prof. Dr. A. Rukša nuo š/m kovo mėn. 3d. paskirtas vasario 16-tos
Gimnazijos Direktorium.

PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVAS

Mini Dešimtmeti.

1944m. baisiajai komunizmo bangai ritantis per Lietuvos žemę,
kelios desimtys tūkstančių lietuvių pasitraukė į laisvus Vakarų Europos
kraštus. Pasitraukusieji būrėsi į didesnius vienetus, dalis apsigyveno
privaciai, o didžiūma buvo apgyvendinta stovyklėse. Tiek vienur, tiek
kitur tuoj užvirė kultūrinis gyvenimas: prisistatė vaikų darželių
pradžios mokyklų, progimnazijų, gimnazijų, net universitetų, o be to,
įvairiausių kursų ir meno ansamblių. Visam šiam darbui labai darniai
talkininkavo knygos ir laikraščių leidyklos.

Kiekvienam buvo aišku, kad stovyklinis gyvenimas yra tik laikinas.
Atėjus momentui, tas entuziastiškai sukurtas kultūrinis gyvenimas suirs,
kaip kortų namelai. Kilo mintis griebtis priemonių išsaugoti šios
gražios ir kūrybingos veiklos pėdsakus. Tuo tikslu 1946 m. lapkričio
19d. pradėta rinkti istorinė medžiaga ir siųsti į Sv. Kazimiero Seserų
Vienuolyną (Chicago, U.S.A.) saugojimui. Vėliaus tam darbui buvo
suorganizuota Istorinės Medžiagos Rinkimo Komisija, Vokietijoje, kurią
po vienerių metų veiklos emigracija sulikvidavo.

Kai minėtame vienuolyne istorinės medžiagos prisirinko didesni
kiekiai, reikėjo ją tvarkyti. Kadangi visame pasaulyje jau nuo seniau
daug lietuvių gyvena, tad reikėjo rinkti veiklos pėdsakus iš visų
lietuvių. Taigi, viso šio darbo organizavimui VLIKO Vykdomoji Taryba
(1951.II.I.) pakvietė iniciatorių, šį darbą pradėjusių dirbti ir buvusį
Istorinės Medžiagos Rinkimo Komisijos pirmininku, Vincentą Liulevičių,
direktoriumi. Įstaiga buvo pavadinta Pasaulio Lietuvių Archyv.
Darbas vyko sėkmingai. Ir po dešimties darbo metų (nuo istorinės med-
žiagos rinkimo pradžios) turimoji medžiaga jau netelpa dvidešimt pen-
kiose geležinėse spintose, kurių lentynų ilgis sudarytu arti 400 pėdų.
Ši medžiaga liečia 22 kraštų lietuvių veiklą.

Kad istorinės medžiagos tiek surinkta, pirmiausia reikia pareikš-
ti pagarbą siuntėjams. Jų susirūpinimas išsaugojimu šiu lobių, didino
spintų kiekį.

PLA renka archyvinę, bibliografinę ir muzejinę medžiagą. Archy-
vinį skyrių sudaro įstaigų bei organizacijų protokolai, bylos, dokumen-
tai ir kt. Jau dabar kai kurių kraštų lietuvių veiklos pėdsakams su-
sekti yra vienintelis šaltinis. Dažnos Vokietijos stovyklos bylos jau
dabar yra įdomesnės kaip romanai, o jos bus dar įdomesnės ir vertin-
esnės tada, kai iškeliaus iš pasaulio gyvieji liudininkai.

Bibliografinis skyrius turi daugiau 400 pavadinimų lietuviškos
periodikos ir keletą tūkstančių egzempliorių knygų. Lietuvių Biblio-
grafinė Taryba visa surinkta spauda nuo 1951m. perduoda Pasaulio Lie-
tuvių Archyvui. Tuo būdu ta įstaiga žymia dalimi prisideda prie šio
skyriaus plėtimo.

Muzėjinis skyrius turi anšpaudų, organizacijų ženklų, vėliavų ir
kt. Čia auga ir Lietuvos atsiminimų skyrelis su saulių vėliava, audi-
niais, meziniais, Maisto fabriko pavyzdžiais, Baltijos pajūrio gintaru,
smėliu, akmenukais.. net duonos žiauberėle.

Kiekvienas dalykėlis, nors ir menkausias, liečia lietuvių gyve-
nimą, ar veiklą, priimamas su dideliu dekingumu. Renkama ir saugoma
be pasaulėžiūrinio skirtumo. Nebojama, kurios pasaulėžiūros asmens ar
samburio veikla liūdytų. Svarbu tik, kad istorinė medžiaga liestu Lie-
tuvą ar lietuvius. Kiekvienas dalykėlis yra pakvituojamas, metrikuojamas
į specialiai tam reikalui atspausdintas knygas kataloguojamas.

PLA buvimo nauda daugiausia pajuto, tie asmenys, kurie buvo mokęsi Vokietijoje ir pražudę mokslo dokumentus. Čia jie rado savo dokumentų publikatus. Jau susidarytu didokas būrys tu asmenų, kurie rinkosi medžiagos rašymiesiems straipsniams bei paskaitoms. Be to, nebe toli dešimties asmenų buvo daugiau ar mažiau aprūpinti medžiaga ruošiamiems darbams mokslo laipsniui gauti. O ateity ši istai, a dar labiau galės tam reikalui patarnauti, nes medžiagai gausėjant, bus lengviau susirasti savo darbui reikiamąją.

Medžiaga siūsti ar rašyti tiesioginiai šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas, 2661 West Marquette Road, Chicago 29, Illinois, U.S.A. arba N.Z.L.B-nės Krašto V-bos adresu, kuri persiūs.

AUKOS

Aucklandis:

Tautos Fondui:

£3. 0.0 Mitkevičiai

po £2.0.0 Gričaliūnai, Liutikai, Pečiulaičiai

po £1.0.0 Paukščiai, Pinkai, Žiginskai

15 sil. A. Medžiausis

po 10 sil. Cibulskiai, Briniene, Gaigalas, Montvila, Paplauskas, Petraskiene, Serečkaite.

8 sil. Gerulaitis

5 sil. Senkai.

16-to Vasario Ginnazijai:

po £1 Brinius, Gričaliūnas, Liutikai, Mitkevičiai, Pečiulaičiai, Pinkai, Žiginskai.

po 10 sil. Atkočaitis, Cepuliai, Montvila.

ir 5 sil. A. Medžiausis.

Wellington'is:

Tautos Fondui:

K. Razma £1.16.6.

Christchurch:

Tautos Fondui:

A. Senatorskis 14 sil.

po 10 sil. Aug. Senatorskiene ir M. Senatorskyte-Page.

Dunedin'as:

Ligoniams lietuviams Vokietijoje:

po £1.0.0. M. Gerdviliene, J. Jančys, B. Kuzma, R. Raudonikis, A. Siuipis, V. Skridulaitis, M. Spence, K. Stirbis ir K. Svilainis.

Taip pat surinkta rūbų ir avalynės kuri pasiūsta lietuviams Vokietijoje.

Nuoširdi padėka reiškia aukotojams N.Z.L.B-nės Krašto Valdyba.

PINIGINIAI REIKALAI

N.Z.L.B-nės Kasininkas V. Gričaliūnas paruošė atskirai kiekvieno N.Z.L.B-nės nario solidarumo mokesčio imkėjimo sąrašą. Paruoštas sąrašas drauge su anketomis pasiūstas apylinkių V-boms, bei Gričaliūniniui vadovavimuisi. Raste nurode kiek kas ir kuri apylinkė imkėjo Krašto B-nės kasei pinigų per paskutiniuosius trejus metus.

Dunedin'as:

Solidarumo mokesčiai £8. 8.0.

Tautos Fondui £2.10.0.

16-to Vasario gimn. £55.10.0.

Liet. Raudonajam Kryžiui -----

Wellington'as:

£9.6.0.

£0.3.0.

£8.7.0.

Christchurch'is: Tik vienintele p. Senatorskių seima sumokėjo (A. Senatorskis, E. Senatorskiene ir M. Senatorskyte - Page)

Solidarumo mokesčiai £7.16.0.

Tautos Fondui £1.18.0.

Solidarumo mokestis	£103.16.0
Tautos Fondui	41.10.0
16-to Vasario gimn.	84.10.0
Raudonajam Kryžiui	12.10.0
Lietuv. Vokietijojej	12. 0.0
Lietuv. Austrijojej	5. 0.0
Stop Genocide (ženklai)	2. 4.0

Vienas asmuo vidutiniškai per metus sumokėjo sulig gyventojų skaičiumi.

Aucklandas	£4. 7.2
Wellingtonas	7.11½
Christchurch	3. 4.8
Dunedinas	1.19.10

Paskutinios aukos, kurias skelbiamos šiame numeryje, čia neįeina. Geros valios tautiečiai prašomi mokėti solidarumo mokestį ir aukoti. Yra galimybė pasirinkti kam (Tautos Fondui, 16-to Vasario gimnazijai, Liet. Raudon. Kryžiui, Vokietijojej - Austrijojej, pasilikusiems lietuviams - nedarbingiems - ligoniams.)

N.Z.L.B-nės Krašto V-bos Kasininko antrašas -

V. Grigaliūnas,
360 Parnell Rd.,
Auckland.

PADEKA

Reiškiamą p. J. Pūkui, gyv. Tauranga, Welcom Bay, už paaukotas keturias lietuviškas knygas N.Z.L.B-nės bibliotekai.

Ta pačia proga primenama, kad iš N.Z. lietuvių b-nės bibliotekos galima skolintis lietuviškų knygų. Pageidaujant, persiunčiamas katalogas. Bibliotekininkė (N. Liutikaite, 75 Burnley Tce., Mt. Albert, Auckland) prašoma knyga pasiųs paštu (jei tuo metu randasi bibliotekoje.)

Prašoma laikraščių iškarpų bei fotografijų.

N.Z.L.B-nės Krašto Valdyba jau turi gražų rinkinį laikraščių iškarpų. Būkite malonūs prisiųsti laikraščių iškarpų, kurios liečia lietuvius, gera ar bloga prasme.

Taip pat primenam ir prašom prisiųsti sudaromam N.Z.L.B-nės albumui fotografijų. Iškarpas ir fotografijas siųsti N.Z.L.B-nės Krašto V-bos adresu.

N.Z.L.B-nės Chronikos reikalas.

p. A. Senatorskis (Christchurch) Krašto Valdybos buvo įprašytas toliau tęsti p. V. Butkienės pradėtą rasytą chroniką.

Nežiurint dėtų p. A. Senatorskio ir Krašto V-bos pastangų, nepasisekė gauti jokių žinių, chronikai iš Dunedino ir Wellingtono.

p. A. Senatorskis panaudojęs savo turimą medžiagą gražino rašomą knygą - chroniką - Krašto Valdybai.

Labai gaila, kad gražiai pradėtas darbas turės būti nutrauktas, ne nuo mūsų (Krašto V-bos) priklausanciu priežasciu.

SVEIKINAME,

atsventusius dvidešimts vienu metų sukaktį: N. Liutikaite, A. Skridulaitį ir K. Svilainį, (taip pat džiaugiamės naujais N.Z.L.B-nės nariais suėję 18 metų) M. Babrauskaite, V. Grigaliūną ir J. Liutiką.

Jungiam savo geriausius linkėjimus ir laukiam Jūsų aktyviai įsijungti į lietuvišką - visuomeninį darbą.

O, Teviške, koks mielas kraštás, kurio taip netekau ūmai.

P. Vaičaitis.

DUNEDIN'AS

Lietuvos Nepriklausomybės Šventę atsventę drauge visos kolonijos lietuviai. p. B. Kuzma pasakė 16-tos Vasario Šventės proga kalbą.

Po kalbos jaunuomenė pasakė gražių patriotiškų eilėraščių, ir paskaitė iš dailiosios liet. literatūros kurinių. Minejimas baigtas Tautos Himnu.

Rytojaus dieną (Sėkmadienį), visi susirinko bažnyčion pasimelsti už kenciančią Lietuvą, už žuvusius dėl jos laisvės, bei geresnę ateitį.

Po 16-to Vasario minejimo, ten pat įvyko visuotinas lietuvių apylinkės susirinkimas, kuriame išrinkta šiems metams nauja Dunedino ir apylinkės lietuvių b-nės Valdyba ir buvo tariami kiti einamieji reikalai.

Be to, nutarta praveisti piniginių aukų vaju ir surinkti rūbų ligoniams Vokietijoje.

.....
Geriausius linkėjimus p.p. Jurkėnams, sulaukus dukters.

.....
Po daugelių kančios ir vargų p. J. Jancys laimingai grįžo iš bolševikų nelaisvės ir susijungė su savo šeima.

Malonu, kad jau aktyviai įsijungė į lietuvišką visuomeninį gyvenimą. Linkime naujam b-nės nariui p. J. Janciui malonaus ir gerą gyvenimą.

.....
Dunedino lietuviai s.m. gegužės 15 ir kovo 23 dieną įvedino į pilnateisius piliečius du jaunuolius Algimantą Skridulaitį ir Kostą Švilainį. Jiems suėjo 21 metai. Sukaktuvininkai gavo gražių dovanų.

Tenka pažymėti, kad abu sukaktuvininkai praeitais metais atliko karinę prievolę. A. Skridulaitis artilerijos daliny ir K. Švilainis aviacijoje. Abu aktyvūs sportininkai, be to lanko fizinio auklėjimo pamokas.

Adresu pakeitimas:

J. Jancys, 57 Midland St.

A. Siuipys, 12 County St.

R. Raudonikis, 10 Melbourne St.

V. Skridulaitis, 34 Morrison St.

CHRISTCHURCH

Iš Vokietijos atvyko p. Gustavas Vegneris ir vedė čia jau anksčiau gyvenusią p. Emma Neimanaite. Jie nusipirko namą ir jų dabartinis adresas: II Southampton St., Sydenham, Christchurch.

Vegnerienė, grįžtant dviračiu iš darbo, automobilio buvo parblokuota ir rimtai sužeista. Buvo nugabenta į ligoninę, kur isbuvo apie 2 savaites.

p. Lorita Steinbergaitė sėkmingai užbaigė mokytojų parosimo kursą, pradejo mokytojauti vienoje Christchurch gimnazijoje.

p.p. Oveinikovai susilaukė sūnaus. Linkime sveikatos.

Nauji adresai:

Marina Senatarskyte - Page

38 Heberden Ave., Sumner.

A. Godliauskas

147 Clyde Rd., Foundalton,

WELLINGTONAS

p.p. Beržinskai sulaukė sūnaus.

p.p. Razmai dukters. Linkime sveikatos, ir džiaugsmo Tėvams.

.....
p.p. Beržinskas, Jarasius ir Šerėnas verčiasi savistoviu darbu (taksistai-soferiai). Greitu metu p.p. Naruševičius ir Razma gausią leidimą būti taksistais-soferiais. Visų nuosavos mašinos.

p. Pakalniškis pirko nauja Consul automobili.

AUCKLANDAS

p. V. Paplauskienė, kaip pirma V-bos kandidatė, iejo į Auckland'o ir apylinkės lietuvių b-nės V-ba, vieton p. V. Procutas, kuris iš Auckland'o darbui persikėlė į Whangarei.

Mokykla yra tautinės dvasios židinys. (Liet. Charta)

SEKMADIENIO MOKYKLA

Šiais metais sekmadienio mokyklą lanko šeši jaunesnieji tautiečiai. Pamokos vyksta kiekviena sekmadieni. Tenka apgailestauti, kad to amžiaus keturios šeimos savo vaikų neleisdžia į sekmadienio mokyklą. Mokytojauja p. E. Petraškienė.

Siu metų 16-to Vasario minėjimas buvo ruošiamas vien tik lietuvių. p. J. Pečiulaitis skaitė paskaitą, p. E. Paukštienė padeklamavo Maironio "Nepriklausomybę atgavus", D. Pečiulaitytė paskambino pianinu, Pinkutė ir Stasevičiūtė pasakė eileraščius.

Po minėjimo kavutė. Vaisių metu valandėlei atsilankė Aucklando arkiviskupas Liston pasveikinti lietuvius.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS

Aucklande lietuviai paminėjo ir šiais metais Motinos diena. p. V. Procuta paskaitė paskaitą Motinos Dienos proga. p. E., Paukštienė paskaitė "Laiškas Motinai". Atskirai dedama šio laiško ištrauka. Jaunimas atliko programą. E. Mitkevičiūtė, E. Pinkutė ir St. Pinkus padeklamavo atatinkamus tai dienai eileraščius. Pianinu paskambino L. Paukštytė ir St. Paplauskas. Pastarasai paskambino ištraukų iš lietuviškų dainų. Nė vien Motinos patenkintos minėjimu, bet ir tėvai, kad visi kartu su savo priaugancia karta turėjo progos drauge maloniai praleisti keletą valandų.

Aucklande lietuvių tautinių šokių grupė dalyvavo Lyric Harmonists Choir suruoštame dainų ir tautinių šokių vakare, kuris įvyko Aucklando miesto s-bės didžiojo salėj (Town Hall).

Šoko M. Babrauskaitė, D. Niparaitė, D. Pečiulaitytė, A. Žiginskaitė, J. Cibulskis, J. Paplauskas, J. Pečiulaitis, G. Procuta. Akordionu griežė V. Grigaliūnas. Tautin. šokiams vadovavo J. Paplauskas.

Pasisekimas puikus, Linkime pasiryžimo, ištvermės, ir toliau taip gražiai reprezentuoti lietuvius.

Iš Wellington'o persikėlė į Auckland'a.

p. B. Klingerienė ir B. Klingerytė apsigyveno Scotia Place, Raven Hall Place Queen St. C.I.

p. A. Neimanaitė gyv. Christchurch buvo atvykusi keliom savaitėms į Auckland'a (dirbamos - atostogos.)

Ir N. Zelandai džiaugiasi lietuviškom giesmėm.

Ir šiais metais kiekvieną gegužės menesio sekmadienį, lietuviai rinkosi St. Patrick bažnyčioj gegužinėms pamaldoms. Papoteriave giedodavo lietuviškas giesmes.

Sveikinam p.p. E. ir Br. Stasevičius sulaukus dukters.

Prieš dvejus metus dalis Aucklando lietuvių kooperatyviniais pagrindais įsigijo elektrinį patefoną.

Patefons pasinaudota jau 26 kartus, be to patefonas naudojamas Aucklandolietuvių susibuvimuose.

.....

Pasaulio - Lietuvių Bondruomenės atstovų Seimas, kviečiamas J.A.V.

Š.m. rugsėjo pradžioj New Yorke Amerikoje Seimo org. K-tas yra priėmęs šiokią P.L.B. Seimo mandatų paskirsymo projektą:

J.V. - 4I, Argentina - 8, Australija - 6, Austrija - I, Belgija, - I, Brazilija - IO, Britanija - 7, Chile - I, Danija - I, Italija - I, Kanada - I4, Kolumbija - 2, Prancuzija - 2, Švedija - I, Sveicarija - I, Urugvajus - 6, Venezuela - 2, Vokietija - 6, N. Zelandija - I.

N.Z.L.B-nės Krašto Valdyba org. komitetui pranešė, dėl pinigų trukumo savo atstovą į P.L.B. Seimą nesiųs.

.....

N.Z. Baltų Klubo Vykdomasis K-tas pasiuntė p. H. Gaitskeliui (Anglijoje) raštą (protestą) dėl jo skaitytos paskaitos š.m. gegužės mėn. Berlyno U-te, kuriam ju pareiskė - patiekti planus, sudaryti naują rubežių su bolševikais; Vokietija, Lenkija, Čekoslovakija ir Vengrija. Tuo būdu Pabaltis liktų "malonio" bolševikų globoj.

.....

Šiais metais liet. B-nės Valdyba sudaro:

Dunedin'o

Pirmininkas	-	V. Skridulaitis
Iždininkas	-	J. Jančys
Sekretorius	-	B. Kuzma

Auckland'o:

Pirmininkas	-	J. Pečiulaitis
Iždininkas	-	V. Paplauskienė
Sekretorius	-	E. Žiginskiene.

Wellington'o apylinkės liet. B-nės seniūnas:

p. E. Šerėnas, padėjėjas Razma.

N.Z.L.B-nės Krašto Taryba (sudaro V-bos p-kai, seniūnai ir rinkti atstovai)

Is Auckland'o: A. Mitkevičienė, J. Pečiulaitis ir J. Žiginskas.
 Is Wellington'o: P. Ramutėnas ir E. Šerėnas.
 Is Christchurch'o: A. Senatorskis.
 Is Dunedin'o: A. Butkus, M. Kuzmienė ir V. Skridulaitis.

.....

N.Z. Baltų Klubas:

N.Z. Baltų Klube Vykdomajam Komitete lietuvius atstovauja Č. Liutikas, be to Taryboje yra A. Procutienė ir A. Medžiausis.

.....

N.Z.L.B-nės Krašto Valdyba: Antrašas:

Pirmininkas	C. Liutikas	N.Z.L.B-nės Krašto Valdybos
Vicepirmininkas	A. Mitkevičius	Inf. biuletėnio (N.Z. Lietuvis)
Iždininkas	V. Grigaliūnas	ir N.Z.L.B-nės bibliotėkos:
Mėno kultūros vadas	V. Procuta	75 Burnley Tce., Mt. Albert,
Sekretorius	J. Paplauskas	Auckland. (Č. Liutikas.)

.....